

LA TUIES

— Però, què en treus d'estar sempre amb el cigarrot a la boca?
— Ho faig per entrenar-me, dona.

DIARIO DE AVISOS, ANUNCIOS Y ESQUELAS MORTUORIAS

[SALE HOY]

Nuestro programa: Seriedad, economía y rapidez en los encargos

APRENDED, FLORES, DE MÍ... 0
LA LUZ DE DIÓGENES

Cuento histórico, mefistofélico, monofásico y monotípico, escrito a corre cocida por nuestro director don Eleuterio Rufasta y Plantalamor, ex fabricante de toquillas y socio de «El Pensil de Hostafranchs».

Esta tarde estaba yo en el café barrinando si hacía chistes todo leyendo *El Sol*. Vi la caricatura de Bagaria y pensé que no me *bagaria* tiempo para hacer nada de bueno. En estas llegó nuestro contertulio don Federico Flores, uno que se las amamanta muy dulces, porque tiene panis y entendimiento.

—Hola don Federico, hice yo. ¿De dónde se viene?

—De la finca de Rellinás, a ver cómo están las olivas y los colonos.

—¡Ah, yal — contesté — Ya meo pareció al verle llegar, con guardapolvo y gorra de viaje. Es lo que yo dije: Diógenes nada más puede venir del billar y Flores, del campo.

Sino porque don Federico es ecuaníme como Cullaté y bondadoso como Luengo padre, allí hay suceso grave.

—Es extraño que Diógenes no haya llegado aún — dijo sin dar importancia al chistecito —. Por más que si no viene, ya nos enviará un recadito para que hagamos solos el tute por aquel botones jorobado que tiene en el despacho. ¡Qué afición la de Diógenes a mandar propios!

—Y eso que siendo jorobado resulta un propio extraño.

—Y muy curioso porque siempre hace preguntas — repuso Flores —. ¿Se creía usted que yo no sabía responder sistema Muñoz Seca?

Antes de hacer lo que los médicos cuando abren un grano de pus, que entran en materia, he de decirles que Diógenes no tenía nada que ver con el famoso filósofo griego Diógenes — por mal nombre de pila, Secundino — era propietario de un alma-

cen de paños, pesaba ochenta y seis kilos y era pequeño, grueso y redondo como un tonel, el tonel de Diógenes, naturalmente. Se hacía llamar de aquella manera porque era librepensador y socio de «La Luz antiofcurantista», sociedad recreativa adherida al pacto signalagnático bilateral y a Isart Bula.

Mucho y de toda la vida apreciábamos a Diógenes, porque era buena persona, pagaba el gasto de tanto en tanto, y tenía una hija que se decía Luz, de aquello más caía. Lo que a mí me hubiese gustado dar a Luz aunque fuera un rorrol. Era una Luz de aquellas que arden en un candil y que calefaccionan más que una tarde de cine «Bohemias».

A las cuatro y pico llegó Diógenes con una cara como si le debiesen dinero.

—¡Gracias a Dios que llega usted, hombre! ¿Qué diablos le ha ocurrido a usted?

—¡No me hablen ustedes! — exclamó Diógenes —. ¡Lo que me ocurre a mí es más horrendo que la catástrofe del «Titánico»!

—¿Qué le pasa?

—Que mi hija... ¡No les puedo decir a ustedes! ¡Es demasiado serio!

—¡Pero, hombre, diga! Hay bastante confianza...

—¡Pues nada, que mi hija se ha dejado engañar por un miserable, ni más ni menos que una ingenua de película!

—¿Y cómo ha sido eso?

—Pues ahí verán. Hacía días que yo notaba en ella ciertas cosas sospechosas... ¿Comprenden? Hasta esta tarde que la cojo por mi cuenta, la estrecho a preguntas y acaba por contarme que... ¡buenol que voy a

ser abuelo antes que suegro.

—Si que, amigo...

—¡Oh! Lo peor no es eso... Lo más grande es la disculpa que me ha dado...

—¿Cuál es?

—Que eso lo ha hecho por seguir la doctrina de mi tocayo.

—¿Cómo?

—Sí... Dice que para hacer como el filósofo griego salía cada noche con un fatol, diciendo a todos los que encontraba: «Busco un hombre...»

RUFASTA

SUCEDIDOS DE SAL, PI-
MIENTA Y MOSTAZA

(que quiere decir de todas las especies)

En un reservado del Bar Tolo, una niña de diecisiete años perdió un recuerdo de familia. Aunque no es fácil que lo encuentre nadie, se advierte que no lo devuelvan a la interesada, porque dice que más bien le hacía nosa.

Don Casto Pado, cartero de esta Principal, pasa por el tremendo disgusto de que su mujer se le haya fugado con un corredor de betas e hilos. Don Casto ha denunciado al Juzgado la pérdida de la cartera.

PENSAMIENTOS FILOSÓ-
FICOS

Alguien dijo que la limpieza es media mala vida. Yo afirmo que el agua, para las mujeres de mundo, es la vida entera. Y al mismo tiempo, la muerte para los hijos de las susodichas mujeres.

A. Kilin

La mujer, a ratos, se parece a un frasco de medicina; otros, a la tercera página de un libro; otros, a un local en el que hacen reformas. Primero «Agítese al usarlo», después «Prohibida la reproducción» y más tarde «Entrada por la otra puerta».

Un corrido viejo

Si los cuernos alumbraran como alumbran los faroles, la Compañía de electricidad quebraría a dos meses vista.

La Cinta

Si los plátanos se ruborizaran no habría uno que no estuviese colorado como un pimientón.

Una criada soltera

Todas las mujeres querrian ser como la lotería, que *tot-hom hi fica i quasi mai treu*.

Un cuarentón en decadencia

Correspondencia particular

de «La Retaguardia»

T. R. Ipita.—Sí, señor. Los dibujos, cuando llevan chiste, se miran muchas veces por los pies.

Cas Tizzo.—Está usted en un error. El solo más alimencio es el solo-millo.

Icaro.—Es muy elogiabile que usted sienta deseos de cultivar la aviación, pero debo prevenirle que esto es un deporte caro. Los aeroplanos, hoy, están por las nubes.

B. Rido.—No le han exagerado la nota al hablarle del recato británico. ¡Figúrese si son pudorosas y honestas las hijas de la rubia Albión, que en invierno no se pasean nunca por los bosques porque les da vergüenza ver los árboles desnudos!

A. Guño.—Los vapores de vela han caído en desuso.

Redacció i Administració: Rambla de les Flors, 30, 1.º - Tel. 4656 A.

SURT ELS DIJOUS

Les prerrogatives del «Metro»

Amb això de la construcció del «Metro» estan marejant a tots els botiguers de la Rambla que ja no saben a quin sant encomanar-se.

L'altre dia, uns senyors se'n van anar a trobar En Sivila, el simpàtic kioskier de davant de cà'n Cuadros.

— Escolti. Nosaltres som representants de la companyia del Metro. Com que ara es tenen de fer les obres en el trajecte dintre el qual està compres precisament el seu kiosk, venim a fer-li una proposició. Que li faria que li canviéssim de lloc i l'instal·léssim deu metres més amunt?

— Home! És que a mi no em convé canviar de lloc. Jo pago un lloguer molt crescut a l'Ajuntament precisament pel lloc, i no són ara vostès qui me l'han de canviar.

— És que — insistí un dels emissaris del Metro — com que això és una obra d'utilitat pública, passa per damunt de tot.

En Sivila, que és entusiasta del xisto perquè llegeix LA TUIES des de la capçalera fins al peu d'impremta, se'l quedà mirant:

— És a dir, que passa per sobre? Ja venen lo que són les coses! Jo em pensava que passava per sota!

L'home ingrát

Assentat a la terrassa de la «Maison Dorée», un home d'una trentena d'anys fuma un cigar enorme, mentre, agenollat als seus peus, un cirabotes converteix les seves extremitats inferiors en dos miralls.

Llueix un magnífic trajo nou i exhibeix un brillant al dit i un altre a la corbata que enlluernen. S'endevina en ell un d'aquests feliços mortals que no treballen i que tenen tots els diners que volen.

Per davant de la Maison passa un auto descobert, que guia el conegut doctor S.I. En estar quasi al seu costat, saluda al que està fent plàcidament la digestió del dinar.

— Qui és, aquell? — pregunta al doctor un amic seu que l'acompanya dintre el cotxe.

— Un desagratit. A penes m'ha tornat el saludo. I pensa que em deu la fortuna!

— Què dius?

— La veritat exacta!

— Què vas fer?

— Li vaig matar al seu oncle!

Els principis

Es joveneta, castanya, bonica, i està de fadrina en una fàbrica de caps de cartró on el personal femení és més aviat lliure.

— Lulú, ha estat sublim, encantadora, al·lucinant!..
 — Quan m'he tret la faixa, veritat?

Però, ella, és honrada. Té un amigueta amb qui van cada diumenge al «Xalet», però no admet res més amb ningú, ni en seri ni en broma.

Les altres noies se n'hi riuen.

— Sembla mentida! — deia l'altre dia una companya —. Una noia que no es deixa portar al cine per ningú, que no admet res amb cap xicot! On la deuen haver educada, aquesta criatura?

La Bettina i la Botànica

Es italiana, alta, rossa, blanca, i està maridada, legítimament, amb un representant de maquinària que guanya molts diners. Es diu Bettina Valery.

La joventut de la Bettina no fou, segons conta la gent, cap model de virtut, ni el seu estat matrimonial cap exemple d'austeritat. A la Bettina se li coneixen, almenys, dues dotzenes d'amants.

— És estrany — digué l'altre dia un familiar seu al doctor P. ns — que aquesta dona, amb lo què arriba a... estimar, no hagi tingut família. El metge somrigué socarronament.

— No és més que la confirmació d'una llei botànica. Ha vist vostè mai créixer l'herba a les carreteres amples?

La mort de «La Tribuna»

S'ha mort *La Tribuna*. Pobra *Tribuna*! S'ha mort per segona vegada. La primera fou en 1919, quan els ademanys, perduda la guerra, es van cansar de donar diners. Però la seva segona mort és doblement sensible perquè ens priva, sinó d'un gran diari, almenys d'una de les poques coses clàssiques que ens restava.

Perquè la Redacció de *La Tribuna* conservava una flaire que ja no tenen les sales de treball dels diaris d'avui en dia. Era una habitació rectangular, situada a nivell inferior al de la Granvia, per efecte de la pendent del Passeig de Gràcia. Per entrar-hi, calia baixar unes escales que li donaven un aspecte de saló de trasatlàntic, de music-hall

que ha plegat o de taller de planxadora. Ara ha llogat el local una modista i a aquell lloc on abans es feia el corte de diaris, ara faran cortes de tul i de muselina.

Les parets estaven materialment tapiçades de retalls. Al pany esquer, cap al fons, l'Angulo hi havia enganxat més de cent caps de tiples i actrius, un bitllet anunci de mil pessetes i, a damunt de tot, la figura d'un personatge, com presidint tot aquell pomell de femelles i de quartos. Al fons, en un caballet de pintor hi havia instal·lada una exposició permanent de tots els gazapos que es collien a la premsa diària nacional i estrangera, els quals eren posats durant quinze dies en una mena de picota.

Les inscripcions eren moltes i notables. A sota d'un cap de nen, gras i somrient, retallat de l'anunci comercial d'una farina maltejada, En Moraguetes, el gran Moraguetes, l'etern jove, hi havia escrit: «Interesante fotografia de Mussolini cuando era nyebit.» Després, hi havia una foto de l'equip del C. D. Espanyol amb una fletxa damunt del cap del guardameta i aquest rètol: «Este es Zamora. El que no sepa leer que se guíe por la flecha.»

Un altre tros de paret estava reservada a la societat «Los putrefactos». Els putrefactos eren els redactors, que tenien un dècim de loteria abonat entre tots. Amb xifres retallades dels fulls vells del calendari havien uns quadrets indicant les dades en que la sort els havia afavorit.

No hi mancava l'auca del diari, feta en col·laboració — allí deien en complicitat — de tota la gent de la casa. Deia així:

Se empieza a hacer el diario
 por la hoja del calendario
 y en estar puesta la fecha
 ya va la cosa derecha.

Con un «Pórtico» de vena
 se destapa Juan de Siena
 y hace cosas con gran tino
 uno que firma Ugolino.

Justas y severas son
 las crónicas de Critón.

Cuando hay que salir del paso
 se recurre a Ibáñez Yaso.

La «Glosa» del «Extranjero»
 la lee hasta el forastero.

Angulo con diligencia
 traduce la conferencia
 y alrededor de las tres
 comparece Piracés.

Trabaja con gran pujanza
 el señor don Juan Carranza

y escribe con frenesí
 los juzgados, Argemí.

Mientras tanto, en la platina,
 Varó está tragando quina

y Carbonell se desvela
 porque traigan una esquila,

— A vostè que és tan aficionada al cine, qui li agrada més: la Mary o la Giraldina?
 — Si vol que li digui la veritat, no m'hi fixo gaire amb les pel·lícules. Com que sempre hi vaig acompanyada d'un noi...
 d'algun noi...

6 — LA TUIES

Silvestre bien lo deplora,
mas no entra una «Última hora».
¡Parece que se hace aposta
para que se irrite Costa!

Tot allò és mort, i ben mort, malgrat la gasetilla en negretes — istil esquela mortuòria — en que s'anuncia la suspensió temporal del diari per reformes i millores.

Dilluns passat, un periodista de Madrid d'aquells que s'enteren de les coses que ja són dades i be-neides i que es trobava a Barcelona per fer una informació dels darrers successos, telefonà a *La Tribuna*, recordant que hi tenia varis amics, per demanar-los-hi unes dades.

— Que hi ha el senyor Fulano?

— No, senyor — li respongué una veu primeta, de tiple.

— I el senyor Sutano?

— Tampoc.

— I el senyor Mengano?

— Tampoc. No hi ha cap redactor.

Què diu, sant cristià? Doncs, amb qui faran el diari?

— No n'hi ha, de diari. Va morir dissabte, com un sant, la capvuitada de Tots Sants, precisament...

— I qui és, vostè?

— Jo — continuà dient aquella veu atiplada que no se sabia de qui era — sóc el botones!

El botones! D'aquella redacció pomposa, d'aquelles tres edicions, d'aquell camió pel repart, d'aquella sirena que tenia d'anunciar, com un acontexement barceloní, la sortida de cada una d'elles, només restava una cosa, una cosa representativa i única: Restava el botones.

I, L'HORTOLÀ DE SANT BOI

AQUEST NÚMERO HA PASSAT
PER LA CENSURA MILITAR

REFLEXIÓ DE MECANÓGRAFA

— El gerent m'ha dit que vindria a les sis per parlar d'un negoci molt interessant. Es veu que ja està enterat de què jo pels negocis tinc molt bones mans.

La nit de nuvis

La Marinela, la fadrina del taller de modes de la senyora Guasch, s'ha casat fa vuit dies i ha enviat unes postals dient que és molt feliça i que dilluns tornarà a treballar.

Calculin amb quina emoció es rep la nova! Dilluns, quan ella vindrà, totes l'acosaran a preguntes. Quina de coses que deurà explicar! Ja li haurà xafardeix per temps!

En efecte, el dilluns, la Marinela torna al taller. No s'ha aprimat gens. No ha perdut el color. Té un bonic aspecte de joventut i de vida que crema intensament...

— I què, què, què contes? — li pregunta la mestressa —. Què? Estàs contenta?

— Molt. El meu marit m'estima follament..

— Bonic el viatge?

— Magnífic!

— I què, què? Conta'ns coses, dona!

— Ai, ai! Què volen que els hi conti? T'ot això. Que ja sóc casada, que sóc molt feliça, que vaig rebre el vostre regal, que era molt maco i que vos vaig agrair molt....

— I de tot allò que deien que al principi... es pateix un xic... per la... novetat... i demés...? — interroga una aprenenteta que només té tretze anys però ja és més mal intencionada que un Miura.

— Ah, res...

— Així, tot és llegenda?

— Tot, no! Però no és una cosa tan grossa com moltes de vosaltres vos penseu.

P. ASTERADA

La dama moderna

FUMA egipcis, va sola pels llocs en un auto de dos places que es guia ella mateixa, i llegeix a En Belda, a En Trigo, a En Retana i a Victor Margueritte.

A part d'això, no es pensin res de mal. No és mala persona, ni viciosa, ni la seva conducta té res de llicenciosa. És casada per segon cop i el seu marit n'està joiós i encisat.

Freqüenta molt el Ritz, el Majestic i el Maxim's, i balla com una desesperada mentre el seu espòs, que és gerent d'una fàbrica d'automòbils, treballa com un desesperat. Va sempre amb una colla d'amigues amb qui improvitzen, de tant en tant, unes berenades a la Granja Royal, dignes d'un petit còrcol de pantagruels.

— A propòsit: com el vas conèixer, el teu marit? — li va preguntar l'altre dia una de les seves companyes de fartanera.

I la xicota, que és una dama ben moderna, respongué senzillament:

Va ésser el dia que, amb el seu auto, va aixafar al meu pobre primer espòs...

VANDAR ROTT

— Tanmateix, em sembla que ja sóc massa gran per aprenenta d'una casa de berreis.

Les apariències enganyen

AQUEST episodi és de quan jo feia comèdia, lo qual vol dir que ja té alguns anys.

Era a l'estiu i en un poblet de la província de Barcelona hi havia una companyia de sarçuela que fugint de l'avorriment de Barcelona, es dedicava a fer *bolos*.

Entre les xicotes que formaven la companyia hi figurava la Magda, una noia que havia estat teixidora a Sant Martí, però que se li va enredar la troca perquè no sé què li passava amb el fil i es va decantar per les taules. Lo cert és que la Magda

era, entre la companyia, una mena de cooperativa amorosa inclús amb participació de beneficis, puix als que guanyaven poc sou, si els mancava una pesseta o dues per fumar i pendre cafè, la Magda els hi dava, pensant justament que no devien privar-se d'aquests petits gustos els que tants i tants li donaven després a ella.

Aquell vespre hi hagué un conflicte seriós. L'apuntador, de resultes d'haver-se pres un granitzat estant suat, es va quedar afònic. I un apuntador sense veu, ja saben vostès que resulta tan inútil com instal·lar un telèfon a casa seva i volguer-ne fer ús. Calgué, doncs, reemplaçar al malalt,

i això es conseguí gràcies a les indicacions que va fer-li l'alcalde del poble, que coneixia un xicot d'uns trenta cinc anys, casat ja i amb criatures, que de solter també havia fet comèdia.

Arribà l'hora de la representació i, en efecte, tot va anar com una seda. El xicot sabia de què anava perfectament i no li va caldre cap recomanació. El director, el galan jove, la característica, la primera actriu, tots estaven encantats.

Ja compendran vostès que ell no va refusar, encara que tal volta hauria fet millor no acceptant. Perquè el pobre apuntador, per lo que la Magda va veure, o millor dit, per lo que la Magda no va veure, estava físicament més arruïnat que En Tayà. I a l'hora su'prema la xicota es va convèncer de que no hi havia res a fer i que no es podia tornar al llit, que allò era la lluna, perquè al llit ja feia estona que hi eren i allò no era la lluna, perquè a les cinc del matí, com no la cerquin en un cove, res.

Aclaparat pel ridícol i pel fracàs, el xicot es va abillar.

Ella no es mogué del llit ni li digué paraula. Només, quan ell ja va estar arreglat per anar-se'n, es decidí a dir-li:

— Adéu!

Quina memòria més fatal la meua. Ara no em recordo si avui em toca fer de vídua o de senyora que enganya al seu marit!

— Escolta! — digué llavors, la Magda, irònicament —. I tu ets apuntador?

— Sí!

— Doncs, mira, ningú ho diria...

F. AVALL HARGA

— És que aquest, a més del temps, m'ha fet perdre una altra cosa...

AST HORAT

Cal no perdre temps

LA mare de la Merceneta estava desesperada amb la seva filla. Ja tenia divuit anys i encara no havia pogut descobrir cap xicot formal. Això, com vostès veuen, és una cosa sèria, sobretot si es té en compte que trobar un xicot formal és més difícil que fumar-se un caliquenyo peninsular.

Els nois que li havien anat a darrera eren un reguitzell, però tots cercaven lo mateix: fer-hi brometa, divertir-se, aprofitar-se quan podien i fer perdre el temps a la pobre Merceneta, que s'aprimava com un neumàtic quan es desinfla i es feia uns tips de plorar cada vegada que un xicot la deixava, que era regularment un cop cada quinze dies.

Ara estaven mare i filla un xic esperançades amb En Fermí, un noi que semblava que anava més pel cantó seriós que els altres. Ja l'havia demanada oficialment, les portava al teatre, havia fet dos o tres regalets a la xicoteta, en fi, allò semblava que anava per bon camí. Però, un vespre, la Merceneta arribà a casa seva feta un mar de llàgrimes.

— Què tens? — li preguntà sa mare—. Que has renyit amb En Fermí?

— Sí... mama... Sí...

— Bé — féu bonatxonament la dona — no et posis així... Un altre com els demés. Fer brometa, engrescar-te, i fer-te fer el ximple...

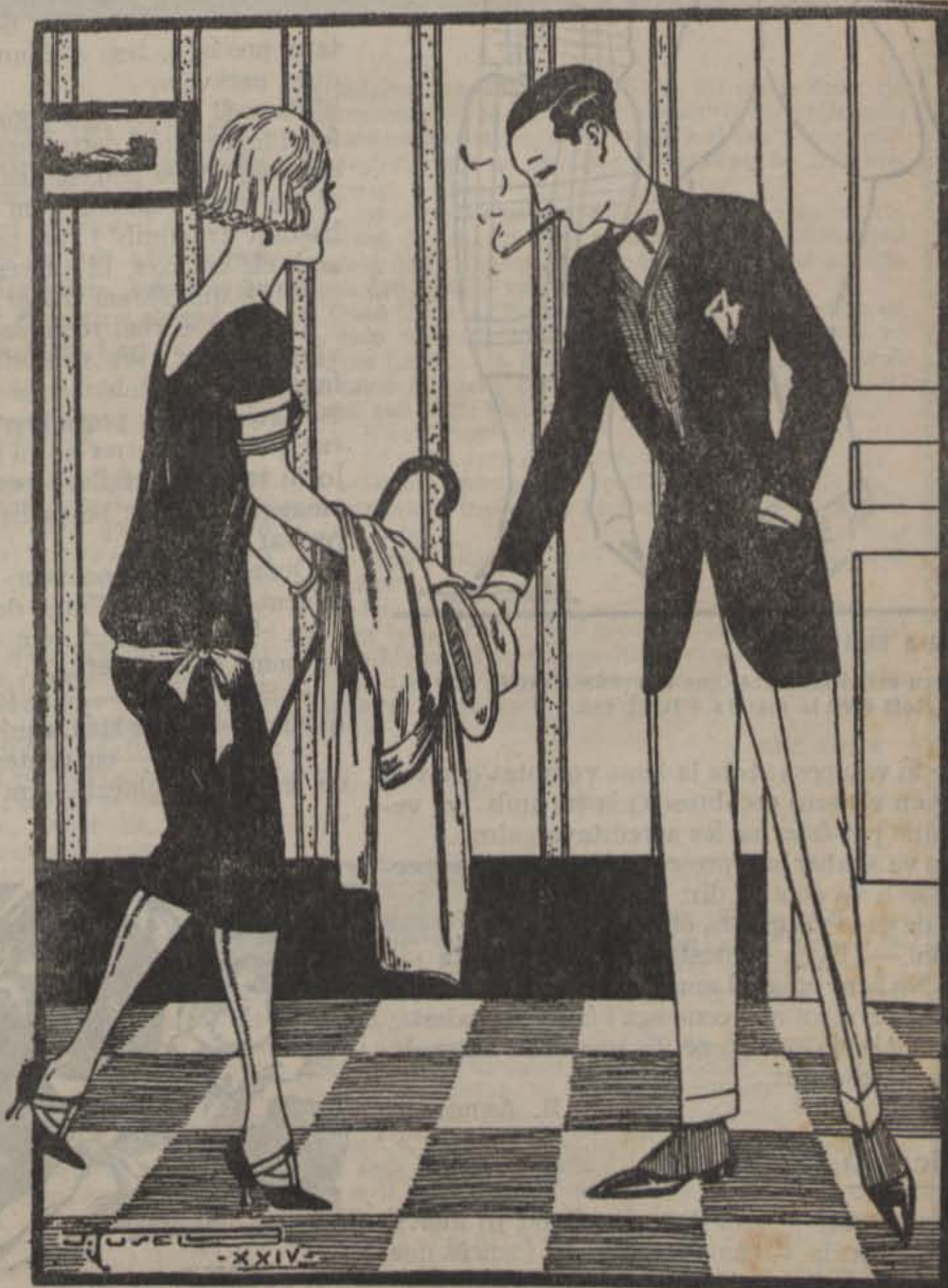
— Oh! — mormolà la Merceneta bo i plorant—. Es que aquest no era com els altres...

— Com que no? Un altre que t'ha fet perdre el temps...

Era natural

EN una societat recreativa del Poble Sec es va estrenar no fa gaires diumenges un drama realista — que, entre parèntesi, va escandalitzar algunes mamàs morigerades — titulat «La filla natural», el qual constituí un veritable èxit de barriada.

En efecte, tot i essent obra d'un principiant, el drama, salvant algunes escenes excessivament ingènues i dues o tres situacions falses, no estava del tot malament. Per altra part, la gent del quadre

— Perdoni, jove; jo no sóc la minyona. Em sembla que no ens entenem.
— No serà per culpa meua, sí de cas!

INGENUA SEGLE XX

- Creu-me, Enriqueta, que t'agradarà molt!
 — Sí, tots diuen lo mateix, i total, res.

escènica hi van posar tota la bona voluntat que van poguer en els seus escabrosos papers amb un verisme que pot ésser no les acreditava gaire...

Quan va acabar la representació, a un dels espectadors se li va ocórrer dir:

— I de qui és, aquesta obra?

— Oh! — li va contestar un de la junta —. Veurà: No hem posat el nom de l'autor als cartells, perquè és un xicot que comença i és molt modest...

— Ah! Així ja comprenc. És una «filla natural», de pare desconegut...

B. ARBETA

Justificació

Al men cafè — vull dir, al cafè on jo anava cada tarda — venia sempre un francès que havia sigut comissari de policia a Marsella, i que sempre en tenia una per contar.

Així que el véiem venir i s'havia pres la primera cullerada de cafè, ja li déiem tots:

— Apa, *Mosiú* Durand, conti's algun episodi dels seus!

— Sí, home, sí... assentia bonatxonament el senyor Durand. No faltava més. A mi m'a ada molt, precisament, recordar coses passades...

Nosaltres hi passàvem molt bones estones sentint-lo i moltes voltes ens tocaven les cinc i quarts de sis assentats a la taula.

— Aquella tarda — ens començà a contar un dia — no la o lidaré mai. Figureu-vos que ve un senyor, tenedor de llibres d'una gran banca, per a que anem a un hotel del carrer de Vaugirard; ell creia — e allí hi trobaríem la seva dona i un fulano. Ja ens teniu omplint fulls i més fulls de paper, i cap allà s'ha dit.

Fem el registre, destorbem la mar de parelles que estaven en el millor dels mons en aquell instant precis, i, res. Allí no hi havia rastre de lo què uscàvem.

Vermell com un perdigot pel ridícol que havia fet, l'home, molt correctament i d'allò més humil, em preguntà si podíem anar a repetir la diligència al seu propi domicili. Com que aquells temps eren bastant tranquils i la policia havia acabat ja amb els apatxes, hi anàrem.

Allí sí que vàrem trobar l'ocell a la gàbia!

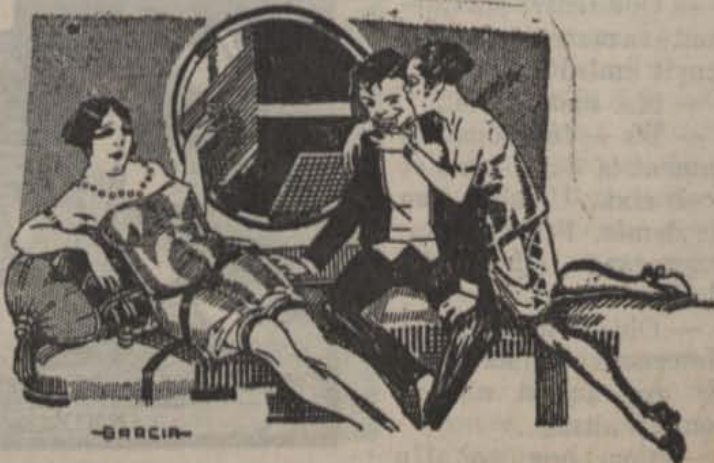
Ella, no sé com redimoni s'ho va fer, que quan vàrem trucar i ens va obrir la minvona, es va fer fonedissa. No trobàrem ni cosa, ni senyals de res. Hi havia alguna porta secreta? Ho ignoro. En tot cas, per la del carrer no va poguer escapar-se, puix jo hi tenia un vigilant per tallar-li la retirada, i amagada tampoc ho podia estar, puix ho vàrem regirar tot.

Quan ja ens donàvem per vençuts, a mi se m'acut obrir un rellotge de peu, d'aquells antics, i, en efecte, premsat com una sardina, em trobo un home en calçotets.

— Hola, maco! — aig fer jo —. Vol fer l'obsequi de dir-me què hi fa, aquí dintre?

— Ja ho veu — em contestà amb un cinisme que em va deixar glaçat —: m'estic passejant!

VAN BOLLA

— I aquesta és la primera «juerga»?

— Ca, berret! Una vegada al poble, em vaig beure tres orxates i un sidral en una sola nit!

ALVOLTANT DEL BRASER

ALERTA, MINYONS!

En aquesta Secció hi publicarem tots els CONTES que se'ns enviïn propis d'ésser contats a les velles xacroses de quinze anys per amunt i que siguin dignes d'ésser coneguts pels barrilaires lectors de LA TUIES. D'aquests contes en premiarem un cada número amb la respectable quantitat de «deu peles», cobrables en la nostra Administració, o per giro postal als que visquin fora de Barcelona. Alerta, doncs, i apretar l'àpif!

Els plaers son relatius

EL senyor Comas — que no tenia res que veure amb el botiguer del mateix nom — era comerciant en tripes de porc, cosa que li deixava bastants beneficis, i com que el negoci no li empleava gaire temps, el que li sobrava, que era, per consegüent, bastant, l'aprofitava a l'«Edén», a l'«Excelsior» i altres llocs d'esbarjo.

Cosa de la qual, el senyor Comas se n'hauria pogut passar perfectament, per dues raons. En primer lloc, perquè tenia dona, relativament jove — trenta cinc anys molt ben conservadets — i relativament maca, i en segon, perquè, fora quan li havia de fer una tassa d'aigua bollida pel costipat i per cotxar-lo com una criatura quan era l'hivern, al senyor Comas la dona li servia de ben poca cosa, o, millor dit, el senyor Comas servia de molt poca cosa a la seva senyora...

I, malgrat això, ell tenia aventures, si aventures es pot dir de les estades que tenia amb noies galants al «Xalet», a cà'n Verdura i a altres llocs d'esbarjo recollit — això sembla una frase d'En Xenius — i aventures que li costaven, a més, bastants quartos...

Una de les xicotes que amb més dalit va empaïtar el senyor Comas, va ésser la Lluïsa, una morena primeta i alta, però que acusava proeminències i arrodoniments capaços de satisfer a l'home més exigent. La va invitar a destapar una ampolla de xampanya, fumaren uns egipcis, i aquella nit no hi hagué res perquè la xicota era de les que no capitulen al primer assalt, però l'endemà es repetí l'escena, i l'altre el mateix, i com que a la tercera va la venguda, a la tercera la noia va dir que sí, que li donés quaranta drets que li mancaven per comprar-se un trajo molt maco que havia vist a la Rambla i que li feia molta il·lusió, i se'n van anar a cercar refugi a un amoblats.

Al món passen coses molt estranyes. Tan estranyes, que la Lluïsa, tal volta pel xampanya, tal volta per

la xafagor que feia — en tot cas, no podia ésser de cap manera per la figura ni les maneres insignificants del senyor Comas —, es va pendre el seu paper amb un realisme que no mereixien, realment, les circumstàncies...

I, per aquestes estranyes coincidències que es produeixen de tant en tant, a ell, pot ésser motivat pel mateix desig desmesurat que tenia de posseir aquella dona deliciosa, li va passar tot el contrari.

Quan foren a l'epileg — aquell moment grotesc de la vida en que l'home es corda un pantaló que ve massa just —, la Lluïsa, que no havia restat gens ni mica satisfeta de les carícies febles d'aquell home exhaurit, mormolà:

— No ets casat, tu?

— Sí! — va respondre el senyor Comas.

— Doncs, essent casat, perquè...?

Cercava la frase, que no fos massa impúdica i no la trobava.

El senyor Comas tingué llavors un somris de *vieux marcheur*.

— Oh! — va exclamar —. Cal ésser casat per sapiguer la satisfacció que produeix enganyar la donal i la Lluïsa, al sentir aquells darrers mots:

— No sé pas què hi veus, no! — va dir-li —. Per enganyar a una dona, cal poguer-ne!

ARK HETA

Un deute d'honor

AQUEST conte és del vell règim. És de quan, seguint una frase gràfica d'un amic nostre, hi havia una taula de bacarrat o de trenta i quaranta i a cada cantonada, com les parades de castanyes pel novembre.

Un amic nostre tenia una amiga. Una amiga passablement bé. Vivia en un piset recollit, no era cupletista, ni ballarina, ni feia cap escapada a la «Villa Rosales». Però, com que ell, el nostre amic, treballava tot el dia, ella bé s'havia de divertir. I a una noia que viu amb l'esquena dreca gràcies al seu bon pamet, no se li pot demanar que vagi a passar la tarda a Santa Anna o a Betlem. Cal ésser un xic tolerant i deixar-la anar al cine, al teatre o al music-hall...

I a la nostra entretinguda, millor dit, a la entretinguda del nostre amic, li va donar pel joc. Pel joc que la deixava cada dia amb una bossa més buida que la nostra a fi de mes.

Cada dia es repetia l'escena.

— Joanet, m'hauràs de donar vint duros. Aquesta tarda he tornat a perdre...

Ell pagava i callava, resignat, que és lo únic que es pot fer amb les dones: pagar, callar, i conjuguar un altre verb d'una altra conjugació, però d'una molt més gran força expressiva...

Si només hagués passat això. En Joanet, el nostre amic, hauria pogut donar-se per molt satisfet. Però les coses anaren *in crescendo*, i dels vint duros, la noia, amb l'esperança de fer la pau, avui n'hi demanava quaranta, demà seixanta, altre dia cent...

En Joanet tenia unes cases al carrer de Provença que li produïen bastant, però no era cap Rockefeller que es pogués permetre aquelles prodigalitats. Vingué, doncs, un dia en que el noi, en resposta a una nova petició de provisió de fondos, arrufà lleugerament el nas...

Ella era una noia digna — digna fins on ho pugui ésser una noia de la seva posició social i geomètrica. No tornà a demanar-li mai més cap duro per jugar. Però, cada tarda, abans de caure a la *pastera*, queia una estoneta en certa casa semi-particular, on l'esperaven sempre un llit tou, un client generós i un païr de cinquanta èndoles.

Al cap de quinze dies d'aquest non règim, la mestressa de l'establiment, que ja havia començat a agafar-li confiança, li preguntà:

— És a dir, que tu t'estàs amb el Joanet, aquell alt, ros, que té una piga a damunt de l'ull esquer?

— El mateix.

— I doncs, com és que vens aquí? Que no et dona prou diners?

— Ja li diré. Jo he estat de desgràcia amb el joc. Com que ell ja no em volia donar més diners a part de la mesada, jo no he tingut més remei que faltat-li...

— No juguis més donat!

— És que vaig contreure un deute de joc i haig de pagar-lo. Ja sap vostè, senyora Carme, que els deutes de joc són deutes sagrats.

F. AVALL HARGA

Per matar el temps

EL doctor X — malalties del pit i de l'estómac — és un fervent adorador de la música. Li ha donat, perquè diran vostès? Per tocar el piano.

Si almenys el toqués bé! Lo fomat és que així que es posa davant les tecles, tothom tremola pensant en la llauna que es prepara.

Ara no en té prou amb tocar el piano. A més, vol compondre música, i mareja a tothom que sap i entén un xic.

L'altre dia, passejant pel passeig de Gràcia, es trobà un conegut.

— Què hi ha, noi?

— Mira, anar fent...

— A casa teva?

— Tots bé, gràcies... I ton germà?

— Trempat, treballant sempre amb els neumàtics.

— Encara segueixes amb la mania de la música?

— Encara!

— Però, i perquè ho fas, això?

— Psé! Per matar el temps.

— Que no en tens prou amb els clients?

BAR RETA

El protector

EL xafarder que ens ho ha contat no ens ha dit el nom de l'autora. Si la nostra Laura Brunet fos En Pich a qui li pegen totes les frases que tenen gràcia — i que ens perdoni la comparació la nostra gentil escriptora — li penjaríem a ella.

L'heroïna té una mare, dos germanets petits, i molt poques ganes de treballar. Com que ni l'agulla, ni les tecles de les màquines d'escriure, ni els davantals blancs no donen per a cobrir les necessitats més imperioses de la vida, ha obtat per admetre a casa seva, amb tàcit consentiment de la seva senyora mamà, a un senyor molt respectable, molt callat i molt seriós, que l'ajuda a viure...

Només l'ajuda, perquè no és home de molts cabals. Les amigues de la Nuri — aquest és el nom de la xicota — li diuen que no sigui tonta, que s'espavili, que en lloc de quedar-se a casa, surti, que s'abilli bé, i que ja tarà més sort... Al cap d'avall, un cop posats ja en el camí...

Però la Nuri s'hi resisteix.

— De què et serveix aquest home? — li deia l'altre dia una veïna —. De res. Un protector, un protector és una cosa que no resol cap problema gros...

— Ja tens raó, ja! — digué la Nuri —. Un protector és com un paraigües. Per un dia que et guarda de la pluja, te'n fa nosa vint-i-cinc...

B. ORRANGO

Un home pràctic

EL meu amic Gras és posseïdor d'una fortuna considerable, d'una salut a prova de bomba i d'una joventut que esmerça generosament per cabarets i altres llocs de nit. Té sempre una d'enredos que el posen a cada moment entre mig d'un vertader foc creuat de compromisos.

Però En Gras, com a home modern, és partidari de les solucions ràpides.

Dissabte a la nit comparegué al cafè, radiant d'alegria.

— He resolt el problema! — ens digué —. Des de fa vint dies no passo cap mal de cap, no tinc cap *ho* femení, i tinc sis amigues!

— Quina complicació!

— No gens. Totes sis es diuen igual: Maria. Totes són morenes i de la mateixa estatura. Fixa't si hi han aventatges. Els tinc d'escriure una lletra, faig sis còpies a màquina en paper carbó i ja està despatxat tot el meu correu galant. Els tinc de comprar roba, sabates, capells, ho compro tot per mitges dotzenes i em fan un descompte...

— Ja està bé... I per fer l'amor, també...?

— Calla! — interrompi En Gras —. Aquesta és l'aventatge. Amb el treball d'una sola en tinc sis que em distribueixo de dilluns a dissabte, i encara em resta el diumenge per si hi ha algun *bolo*...

KAR PETASSO

Conte premiat del número passat:

La flor de taronger

D'un anunci que publica a «Cine Mundial» un exportador, oferint una pel·lícula:

«Por primera vez se presenta una artista mulata. Hay boxeo, luchas, persecuciones, linchamientos, casas de juego, amores, bodas y entierros.»

Voleu jugar-vos que En Miquel Rojas s'ha fet redactor d'anuncis de pel·lícules de Nova York?

...

Nom d'un medicament per la vista que venen a moltes farmàcies:

«La flor del ojo.»

Afortunadament, no diu de quin.

...

Copiem de *El Diluvio*:

«PUBLICACIONES

Gramática exáglota. — El notable pedagogo, doctor Gabarró, ha publicado el tomo primero de su Gramática exáglota (idioma mundial). Es una obra de utilidad suma para cuantos se vean en la precisión de utilizar los idiomas castellano, catalán, italiano, francés, inglés y alemán.

Hombre muy avezado a la enseñanza de las leyes, el doctor Gabarró emplea un método claro, sencillo y eficaz.

Si En Claramunt ens explica de què serveixen les lleis per a ensenyar idiomes, ens suscriurem al seu rotatiu i direm tres vegades seguides, sense respirar, la paraula «exáglota».

...

D'un article de *La Vanguardia*:

«Es cosa cierta que para la intelectualidad cubana de antaño no había otros maestros que Victor Hugo, Castelar y Zorrilla, tres calamidades literarias capaces de formar el entendimiento más sano»

Té raó! A *La Vanguardia* no es concebeix que pugui tenir talent ningú, més que el senyor Godó.

...

Una altra de *El Diluvio*:

«Don P. Vila nos dirige una carta lamentándose de que le haya sido reconocido el derecho a percibir los haberes que reclamaba de la casa J. Miguel Ferrás, de Hospitalet de Llobregat, en la que, dice, prestó sus servicios como técnico en la fabricación de vinagres.»

De modo i manera que es lamenta de que li hagin

sigut reconeguts els seus drets? Doncs, digui que si no els hi arriben a reconèixer, es menja al jutge viu!

...

Anunci que, al peu de la lletra, copiem d'una revista comercial alemana:

«Sensaciones mundiales. Se hallan bien introducidas en todas partes, y por las señoras se les llama «un salvador del bello sexo». Las posibilidades que le ofrecen mis 3 sensaciones son inagotables, y por lo mismo no deje de hacerme un pedido de prueba en este mismo momento antes de que su contrincante se adelante a Vd.»

Què es pensen que és això? Un senyor de preu que s'ofereix com a *bégum*? No s'esverin. És un anunci d'una fàbrica de lligacames.

De la vida alegre

PER fi, l'adén, com un casat de poc que torna a sortir sol al vespre a pendre cafè amb els amics, s'ha cansat de fer de bon xicot, ha plegat el cine i ha tornat a su pristino estado, fent de music-hall com li pertocava. L'inauguració fou una cosa solemnia, amb autoritat i tot, i un ple a vessar com si donessin caliquenyos. D'estrelles hi ha la Paquita Alcaraz, la Manolita Marco i la Bella Hebra. No està mal el triumvirat!

Per cà l'«Apolo» segueixen amb *La favorita del rajah*, revista de gran espectacle en el que pren part lo bo i

ENTRE MANEQUINS

- No cal que et cenyexis tant per donya Rosalia.
- Es que ve a la prova amb el seu marit.

— Tres dies queestic amb el marquès i només l'he enganyat una vegada. Em sembla que aquest cop m'he ben enamorat!

millor de la casa, i al «Folies Bergère» els artistes Els Durand fan les delícies del públic amb *La casa de los escándalos*, que és una mena de skecht a transformació. Per postres, hi tenen al Baldomerito, aquell que quan fa de Marieta el pendrien per lo que no és, i a l'Emília Domingo.

Al «Ba-ta-clan» hem vist a la Fuentes, sempre castissa i sempre contenta; a la Zeta, que no s'azara encara que li diguin qualsevol disbarat; a la Clavel, que és una floreta que collirem amb molt de gust, i a la Nagrita, sempre bonica i sempre simpàtica.

El *Fru-Fru* amb les reformes successives que hi van introduint, s'aguanta d'allò més bé: Ara en fan un de telefonia, sense fil, naturalment, i estan preparant unes soirées de boxa.

Al «Monte-Carlo» s'ho fan — en el bon sentit del mot — l'Adelita i el Sancho i la Conxita Cisneros, bonica com un pecat d'aquells que tant agraden als homes...

EL NOCTÀMBUL INDISCRET

AQUESTA crònica l'hem de començar, aquesta setmana, no des del palco que el nostre oncle senyor Nandu té abonat per a que nosaltres donem compte de tots els aconteixements teatrals als múltiples i variats llegidors de la seva senyora, la opulenta i mai aconten-

tada TUNTS; sinó des d'un petit cenacle on En Ventureta Gasol — mossèn Gasol, que li déiem nosaltres quan era més jove — ens va llegir fa poques nits el seu drama *La dolorosa*, obra que no dubtem causarà sensació en el públic quan s'estreni, puix ja és sabut que En Gasol té fibra i nervi de dramaturg, sap tocar el cor dels espectadors i construeix les escenes amb habilitat pasmosa. La desitgem d'allò més ingressos a la Societat d'autors, i consti que quan cobri el primer trimestre no li demanarem ni que ens convidi a fumar. Paraula!

Si passen vostès per «Romea» i llegeixen els cartells, es quedaran astorats i creuran que En Santpere i En Bergés hi han traslladat la seva host i hi fan vodevil. Figurin-se que representen una obra titulada *El triomf de la carn*, i una altra, d'En Polch i Torres, retolada *Nines i ninots*. Manelet: que fas oposicions per a col·laborar a LA TUIES?

Divendres hi haurà, si Déu vol, festa grossa. Estrena de *Fidelitat*, d'En Josep Mada Sagarra i conferència sobre teatre poètic, pel mateix. Hi anirem si tenim temps.

Al teatre «Non» han estrenat *El puente de Triana*, del mestre López del Toro. Són dos actes de musiqueta molt cadenciosa i d'argument interessant. Val la pena d'anar-hi. Provin-ho!

Ahí hi hagué estrena al «Tivoli». Es tracta, res menys, que d'un sàinet en un acte d'En Luque i En García Alvarez, titulat *Calixta la prestamista* o *El niño de Buena Vista*. Això sembla copiat d'En Rufasta, però no és així. És una coseta que està força bé i que servirà per refermar el cartell de l'elegant teatre del carrer de Casp.

A davant — o sigui a «Novetats» —, l'èxit de *Ruy Blas* ha estat formidable. El triomf, enorme, sobretot per la Mayendia i En Redondo, que foren els herois de la nit.

Per cà'n «Espanyol», el senyor Santpere i companyia ens varen fer riure una estona amb un vodevil que es diu *Ditxoses morenes!*, on ens vàrem convèncer que són pitjor que les rosses, i un xic més amunt, a l'antic «As» — avui «Teatre Talia» —, la veterana Roser Pino va acomiadar-se diumenge a la nit amb *La jaula de la leona*.

Dilluns es celebrà al «Victoria» l'homenatge a En Morera i a En Planas de Taverne, afortunats autors de *La Paula té unes mitges*. El clou de la festa el constituí l'«Himne al Paralel» d'En Planas de Taverne, recitat per En Parera i que valgué a tots una sorollosa ovació.

I recomanant-los-hi no deixin aquest vespre d'anar al «Goya» a sentir la conferència d'En Sassone sobre En Ruben Da Ió, tanca aquesta crònica aquest humil servidor, que lo es,

EL NEBOT TAFANER

Per causes que no depenen de la nostra voluntat, no podem publicar un bellíssim article de la
LAURA BRUNET

Mont d'Or Meublée

(VERDURA)

Plaza de Santa Madrona, 6
Davant el Banc d'Espanya

Habitacions a 5 pessetes

LA CORONA

Preocussant-se a higiéncia estuteos LA
CORONA presentats en forma de cigarros
egipcis - Des de 6'25 i'50 ACORASSA TS
FHR A NO NAUFRAGAR a 2, 3 i 5 ptes.
Tenim de tot i per a tots i

COMTE DEL
NSALTO, 69

HABITACIÖES REFINADAS, HIGIENICAS E ESPACIOSAS
 QUARTOS DE BANHO - VESTIBULOS RESERVADOS DES DE
 1 A 10 PESSOAS

PERFUMERIA

ASTRA

Venda a granel, a litres i a p
- Un tres cents per cent d'e
noma. Especialitats en m

de seda. - 73, COMTE DEL ASALTO, 73

No val a badar!...

La
Mundial
Espalter, 6
BARCELONA

Quibada ensopege
Sapigueu nadar i
guardar la roba.
Abans d'entrar al bany
passeu per LA MUNDIAL
a comprar un salvavi-
des per a no anar a
fons. Casa de curació
pels qui'hagin ensope-
gat-Lavaties per a des-
prés del bany - Polvos
per a matar les cabres
de dotze potes.

EL CUPIDO

COMME KROENIGS
Gästes UN RAL i n'estalvareu MIL

POSADA DE LA VEGA

Espléndidas habitaciones · Preus reduïts
Sant Olegari, 17 - BARCELONA

SIFILIS CURA
RADICAL

Hospital, 4, pri. De 11 a 1 i de 6 a 9

**Dissabtes, Inyeccions de
606 i 914 a 6 pessetes.**

"LA MASCOTA"

PRIMERA Y ÚNICA CASA

EN GOMAS HIGIÉNICAS

ES LA MEJOR SURTIDA

MATA LADILLAS EN POLVO, PTAS. 0'50 CAJA

1. SAN RAMÓN, 1.
BARCELONA

SULFURETO CABALLERO

Proceda patentat contra la SARNA (sarna),
Sense dany ni desaperdre la SARNA en 10
minuts. Desconfieu sempre de les imitacions
GOMME DE L'ASALTO, 84. - BARCELONA
i Centres d'Espeficica.

PURGACIONES

uretritis y toda clase de flujos de las vías genito-uritarias, así del hombre como de la mujer, se curan pronto y bien con las tan conocidas

Grajeas Rusas Rovisolti

Casa Sagalá, Rumbia las Flores, 14-Barcelona

S'ha posat a la venda

el tercer fascicle de

EL TALISMÁN DEL AMOR

Cap més obra ha assolit un èxit tan gran i expontani com la formosíssima creació de la notable escriptora

LAURA BRUNET

En el tercer fascicle d'aquesta obra, s'estudia magistralment el suggestiu tema

EL ARTE DE CONQUISTAR RAPIDAMENTE

Una volta coneguda en termes generals la manera de jugar i dominar el cor de la persona amada (fascicle I), s'entra ja en el segon tema en plena matèria de l'estudi fisiològic de l'amor posant en mans de tothom les armes ofensives i defensives per vèncer en el més dolç dels combats, i en el tercer es completa la magistral concepció oferint un seguit d'exemples per a iniciar-se en els camins de l'amor. Cap obra — absolutament cap — conté un estudi tan meravellós de les intenses emocions cordials com aquest deliciós llibre de la LAURA BRUNET, del qual ningú podrà prescindir per triomfar en les lluites amoroses.

—Al quí esglai! Al veure aquell guardacantó, em creia que hi havia un home estès a la carretera!

Signe